Zeer Geheim

Ex.nr. 29

MINISTERRAAD

Nr. 4581

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 13 december 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om elf uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé, Lardinois,
Polak, Roolvink, Schut, Den Toom, Udink, Veringa
en Witteveen (Afwezig is minister Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
De Koster en Van Veen (de punten 6 en 7)

Secretaris: drs.J.Middelburg
Notularis : mr.J.P.M.H.Merckelbach

1. Notulen van de vergadering van 6 december 1968

Wijzigingen: zie bijlage I.

2. Mededelingen

a. Conclusies van de vergadering van de REA

De minister-president deelt mede dat in de vergadering van de REA van deze morgen een algemeen oriënterend gesprek over de economische situatie is gehouden, zonder dat daarbij bepaalde conclusies zijn getrokken. Hoewel zich in de Nederlandse economie een ontwikkeling in de richting van herstel aftekent, is er toch reden tot zorg, omdat de conjuncturele opleving

bepaalde structurele...

© NA, 2.06.010 (Arch. BEB, EZ) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 883
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/B00098

4 e. Vergadering van de Europese ministerraad van 9 en 10 december (Zie notulen m.r. 6 december 1968, punt 2f, 4c en 4e)

Staatssecretaris De Koster brengt verslag uit over de raadszitting van 9 en 10 december. Inzake de betrekkingen tussen de EEG en Zuidslavië toonde de Franse minister Debré zich, evenals minister Witteveen in de vorige vergadering van de ministerraad, bezorgd over de mogelijkheid dat een rundvleesregeling met Zuidslavië als een precedent zou kunnen worden beschouwd. Uiteindelijk werd besloten dit punt aan te houden tot de volgende vergadering. Over de verhouding tot Israël heeft minister Luns een verklaring voorgelezen waarin wordt aangedrongen op voortzetting van de besprekingen met dat land over een eventueel associatie-akkoord en wordt verzocht dit punt in de januarivergadering verder te behandelen. De Europese Commissie is wel met haar rapport gereed, maar het comité van permanente vertegenwoordigers vertraagt deze zaak. Voorts heeft minister Luns in verband met Indonesië erop aangedrongen dat het nieuwe associatieverdrag met de Afrikaanse landen (GASM) de mogelijkheden tot tariefverlaging voor derde landen niet mag blokkeren. Over de intentieverklaring en de interpretatieve verklaring werd in principe een akkoord bereikt, dat nog nader zal worden besproken. Geen overeenstemming werd bereikt over de vraag wie namens de EEG zal onderhandelen, de Europese raad of de Europese Commissie. Minister Debré stelde zich op het standpunt dat de raad moet onderhandelen en dat de Commissie een passieve rol dient te spelen. De heer Rey heeft er terecht op gewezen dat de Commissie tot nu toe alle onderhandelingen heeft gevoerd. Voorts heeft minister Luns erop gewezen dat het voeren van de onderhandelingen door de raad ondermeer het bezwaar heeft dat tijdens deze onderhandelingen het voorzitterschap vier maal zal wisselen. Hij heeft voorts gesteld dat het eerste gesprek met de GASM op 19 december door de raad zal kunnen worden gevoerd, omdat daarbij nog sprake is van een onderzoek op grond van het bestaande verdrag naar de mogelijkheden van verlenging. Wanneer de echte onderhandelingen over een nieuw akkoord beginnen, zou de Commissie deze moeten leiden. De Europese raad besloot een beslissing hierover aan te houden tot de vergadering van 19 december, voorafgaande aan de vergadering van de GASM. Ook de kwestie van de reverse preferences werd aangehouden. Bij de bespreking van de harmonisatie der douanewetgeving heeft staatssecretaris Grapperhaus na een aantal tegemoetkomingen van de andere zijde de Nederlandse reserve ten aanzien van Hamburg opgeheven. De Franse delegatie heeft gevraagd de préfinanciering van de exportrestituties nog nader te mogen bekijken. Bij het punt van de versterking van de Gemeenschap heeft minister Debré erop gewezen dat op grond van artikel 8 van het EEG-verdrag voor 1970 een aantal beslissingen moet zijn genomen. Hieromtrent heeft

minister Luns...

minister Luns verklaard dat Nederland een relatie blijft zien tussen de versterking en de uitbreiding van de Gemeenschap. Besloten werd de permanente vertegenwoordigers opdracht te geven hun werkzaamheden voort te zetten, waarbij minister Luns liet aantekenen dat het onderzoek naar de mogelijkheden van versterking alleen betrekking kan hebben op de onderwerpen die onder het verdrag vallen. Bij de bespreking over de huisvesting van de Gemeenschap eiste minister Debré dat een vleugel van het nieuwe gebouw Berlaymont dat bestemd is voor de huisvesting van de Commissie, beschikbaar zal worden gesteld voor de raad. Toen spreker erop wees dat de diensten van de Commissie dan over de stad verspreid zouden blijven, hetgeen tot hogere kosten zou leiden, stelde minister Debré voor dat de Belgische regering naast het gebouw Berlaymont een nieuw gebouw zou plaatsen. Minister Harmel verklaarde zich bereid dit punt nader met minister Snoy te bespreken.

Minister Witteveen acht het niet noodzakelijk dat de raad alleen voor de vergaderingen, over een apart gebouw de beschikking krijgt; spreker vraagt of de kosten van een nieuw gebouw door de Gemeenschap worden gedragen. Staatssecretaris De Koster antwoordt dat de secretaris-generaal van de raad, de heer Calmes, een uitgebreid ambtelijk apparaat heeft. Spreker wijst er voorts op dat Nederland met de bouw van het gebouw Berlaymont heeft ingestemd, omdat de Belgische regering bereid was dit te bekostigen. Speker verwacht dat de Belgische regering voor de kosten van een nieuw gebouw wel een beroep op de Gemeenschap zal doen. Hierover is echter nog geen beslissing genomen.

Vervolgens verklaarde minister Debré dat Frankrijk over een arrangement nog niet kan spreken, zolang de Commissie geen voorstellen heeft gedaan over Britse concessies op agrarisch terrein. De heer Rey stelde daarop dat de Commissie een duidelijk verband ziet met de toetreding en dat alleen de vier kandidaatleden hun landbouwbeleid met dat van de EEG zouden moeten harmoniseren. Minister Brandt stelde daarop dat ook moet worden gestreefd naar speciale banden met Zweden, Zwitserland en Oostenrijk. Spreker wijst erop dat hieruit kan worden geconcludeerd dat West-Duitsland, evenals Frankrijk, het arrangement kennelijk wil uithollen tot er weinig anders dan een vrijhandelszone overblijft. De Nederlandse delegatie heeft erop gewezen dat een arrangement moet worden gezien als een onderdeel van een totaal plan waarin ook voor de technologie en voor de andere in het Benelux-memorandum genoemde punten een plaats moet worden ingeruimd. De Europese raad besloot het document van de Commissie te verwijzen naar de permanente vertegenwoordigers. Spreker deelt voorts mede dat het door Luxemburg voorgestelde compromis inzake de technologie voor Nederland aanvaardbaar was omdat dit overeenkwam met hetgeen minister Luns in de raadszitting van maart jl. had voorgesteld.

De minister heeft...

De minister heeft erop gewezen dat het Luxemburgse compromisvoorstel in feite inhoudt dat het comité-Maréchal een rapport zal uitbrengen dat de Zes zullen bespreken en dat daarna aan de vier kandidaatleden zal worden voorgelegd. Vervolgens zou het rapport met de suggesties van de kandidaatleden besproken worden in een regeringsconferentie van de tien landen. Minister Grégoire was het hiermee eens, maar minister Debré verklaarde geen behoefte aan een dergelijke uitleg te hebben. Spreker meent niettemin dat Frankrijk enige souplesse jegens ons heeft betoond, waarschijnlijk in de hoop op een Nederlandse tegenprestatie bij de onderhandelingen met de GASM. Minister De Block wijst erop dat Frankrijk, nadat het comité-Maréchal rapport heeft uitgebracht, nog genoeg mogelijkheden tot sabotage heeft. Minister Witteveen is daarom van oordeel dat Nederland bij de onderhandelingen met de GASM niet al te veel souplesse moet tonen. Staatssecretaris De Koster is het met minister De Block eens dat Frankrijk nog voldoende stof tot sabotage heeft. Nederland heeft overigens ten aanzien van het comité-Maréchal slechts een geringe concessie gedaan door alleen de einddatum te laten vallen.

Staatssecretaris De Koster deelt omtrent het punt van de voedselhulp mede dat West-Duitsland aanvankelijk wilde dat bij de uitvoering van het aankoopbeleid ervan zal worden uitgegaan dat de herkomst van het graan zal worden bepaald overeenkomstig de financiële verdeelsleutel. De Duitse delegatie besloot tenslotte voor de duur van één jaar de voorgestelde regeling te willen aanvaarden. De heer Spierenburg is er niet in geslaagd medestanders te krijgen voor het Nederlandse standpunt inzake de consultaties in FAO-verband. Minister Lardinois betreurt dit. Spreker vraagt zich af of Nederland toch niet op dit punt moet terugkomen, aangezien vijf landen zich verbonden hebben in de commission surplus disposal de bestemming van het voedsel te te regelen. Spreker zal dit punt nog nader laten bekijken.

4 f. Het Europese landbouwbeleid (Zie notulen m.r. 6 december 1968, punt 2e en 4b)

Minister Lardinois deelt mede dat de Europese raad, na enig verzet van België in verband met de botersmokkel, heeft ingestemd met het Commissievoorstel inzake het op de markt brengen van koelhuisboter. De raad ging ook akkoord met de neutralisatie van het BTW-effect door een verlaging van de Nederlandse boterprijs. De Franse delegatie heeft nog geprobeerd dit besluit tegen te houden door voor te stellen dat Nederland hetzij een vrijstelling van omzetbelasting op de boter, hetzij een consumentensubsidie moest geven. Deze prijswijziging zal overigens nog door het Europese parlement moeten worden behandeld.

In de raad van...